

**2019 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TEKLİFİ VE
2017 YILI MERKEZ YÖNETİM KESİN HESAP KANUNU TASARISI**

**SUNUŞ OTURUMU YÜRÜTME ADINA KONUŞMA
(TBMM GENEL KURULU)**

**FUAT OKTAY
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI**

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Sizleri, şahsım ve Sayın Cumhurbaşkanımız adına saygıyla selamlıyorum.

2019 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2017 yılı Kesin Hesap Kanun Tasarısının ülkemiz ve milletimiz için hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Bugün bütçenin teknik sunuşunu, Hazine ve Maliye Bakanımız yaptılar.

Yürütme adına şahsımıza ayrılan sürede öncelikle, Cumhurbaşkanı Kabinesinin icraatları bakımından bütçeyi ana hatlarıyla değerlendireceğim.

Bunun yanında, şu ana kadar bütçe çerçevesinde dile getirilen hususlara da cevap vermeye gayret edeceğim.

Bütçe görüşmelerini, devleti millet adına yöneten yürütme organının vizyonunu ortaya koyma ve hesap verme mecrası olarak görüyoruz.

Milli iradenin tecelligahı olan Türkiye Büyük Millet Meclis’inde yaptığımız bütçe görüşmeleri, bu bakımdan tarihi öneme sahiptir.

Yeni yönetim sistemimizin ilk bütçesi olması sebebiyle, gerek komisyonda, gerek Genel Kurul’da uygulanan usuller ve sarf edilen

sözler, teamüllerin oluşmasına katkı sağlayarak geleceğe miras kalacaktır.

Türkiye yeni yönetim sistemine, demokrasiyi güçlendirmek, karar alma ve uygulama mekanizmalarını hızlandırarak milletimize daha etkin hizmet vermek için geçmiştir.

Kabinemizin yapacağı icraatların yol haritası diyebileceğimiz bütçe teklifimizi, siz değerli milletvekillerimiz ne kadar iyi istişare eder, tartışır ve geliştirirse, o derece büyük kazanımlar elde edeceğimizi düşünüyoruz.

Hiç şüpheniz olmasın ki, gerek komisyonda, gerekse Genel Kurul'da dile getirilen her görüş bizim için değerlidir, önemlidir.

2019 yılı bütçemizin oluşmasına katkıda bulunan, başta Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı ve üyelerine ve tüm milletvekillerimize içtenlikle teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Bilindiği gibi Türkiye, 16 Nisan Halkoylamasında milletimiz tarafından kabul edilen Anayasa değişikliği ile yeni bir yönetim sistemine geçmiştir.

24 Haziran Cumhurbaşkanlığı ve Milletvekilliği seçimleriyle ilk uygulamasını yaptığımız bu tarihi adımı, yeni reformlarla destekleyerek yolumuza devam edeceğiz.

2023 hedeflerimiz ve yine Cumhurbaşkanımız tarafından gençlerimize, çocuklarımıza emanet edilen 2053 ve 2071 vizyonları da, geleceğimize ilişkin heyecanımızın, umutlarımızın bir ifadesidir.

Hayalleri olmayanın hedefleri, hedefleri olmayanın da programları olmaz.

Türkiye'nin geleceğe ilişkin hamdolsun hayalleri de hedefleri de programları da vardır.

Görüşmelerini yaptığımız 2019 bütçemiz, Hazine ve Maliye Bakanımız tarafından geçtiğimiz aylarda açıklanan 3 yıllık Yeni Ekonomi Programımızın ilk ayağını oluşturuyor.

Yakın zamanda yaşadığımız manipülatif dalgalanma, bizi hedeflerimizden uzaklaştırmamış, tam tersine hedeflerimize daha sıkı sarılmaya yöneltmiştir.

Dünyanın en büyük yatırımlarının önemli kısmına uzun süredir ev sahipliği yapan bir ülke olarak, bu unvanımızı, önümüzdeki yıllarda da sürdürmekte kararlıyız.

Ülkemizin ve milletimizin geleceğini ilgilendiren hususlarda siyaset kurumunun birlik ve beraberlik içinde hareket edebilmesi halinde, bu hedeflere daha kolay ulaşabiliriz.

Ülkemizi yükseltmenin yolu, yasama, yürütme ve yargı erklerinin birbirleriyle çatışması değil, birbirleriyle uyumlu çalışmasıdır.

Yeni yönetim sistemimiz, yürütme ve yasamayla ilgili tercihlerin milletimiz tarafından 5 yılda bir yapılmasına, dolayısıyla temel politikalarda istikrarın sağlanabilmesine imkân veriyor.

Çok partili siyasi hayatımızda en çok özlem duyduğumuz istikrar ve güven ortamını bu şekilde sağlama almış olmamız, milletimize olan sorumluluğumuzu artırmıştır.

Yürütme olarak, ülkemizi daha da ileriye taşıyacak planlı, programlı, verimli, hızlı ve şeffaf, icraatlar ortaya koymakla mükellefiz.

Cumhurbaşkanı Kabinesi olarak, bu çerçevede seçim tarihinden bugüne kadar gerçekten yoğun bir çalışma yürüttük.

Kabinemizin kısa vadede sonuçlandıracağı projeler, Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 100 günlük icraat programıyla kamuoyuna açıklanmıştı.

İlk 100 günü tamamladık ve ikinci 100 günlük hazırlığımızı da yaptık.

Cumhurbaşkanımız, önümüzdeki günlerde, ilk 100 günlük gerçekleştirmeleri ve ikinci 100 günlük hedefleri milletimiz ile paylaşacak.

Meclisimizin de çok önemli yasama çalışmaları gerçekleştirdiğini biliyoruz.

Siyasi partilerimiz aynı zamanda, 2019 Mart'ında yapılacak mahalli idareler seçimlerinin hazırlıkları içindedir.

Tüm bu fotoğraf Türk demokrasinin işlerliğinin ve gücünün ifadesidir.

Milletimiz, 15 Temmuz darbe girişiminde, ülkesinin ve kendisinin geleceğine kanı ve canı pahasına sahip çıkarak, demokrasiyi yaşatma konusundaki kararlılığını ortaya koymuştur.

Bizler de görevlerimizi en iyi şekilde yaparak, milletimize layık olmanın gayreti içindeyiz.

Bütçe teklifimizi de, işte bu anlayışla oluşturduk ve onayınıza sunuyoruz.

Şimdi, önce küresel ekonomi ve Türkiye ekonomisi üzerinde genel bir değerlendirme yapacak, ardından da Bakanlıklarımızın çalışmalarına değineceğiz.

Önemine binaen dış politika gelişmelerini ayrıca ele alacağız.

KÜRESEL EKONOMİDEKİ GELİŞMELER

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Türkiye artık küresel ekonomiye entegre olmuş, mal ve hizmet ticaretinin yanı sıra finans sektöründe de önemli mesafeler kaydetmiştir. Bu başarı bizim küresel ekonomide yaşanan gelişmeleri daha yakından takip etmemizi gerekli kılmaktadır.

Küresel ticarete korumacı politikaların etkisiyle, 2018 yılı içerisinde global ekonomik aktivitede bir ivme kaybı gözlenmiştir. Sıkılaştan finansal koşullar ve jeopolitik gerginliklerle birlikte küresel büyüme tahminleri bu yıl için aşağı yönlü güncellenmiştir.

2008 yılında yaşanan küresel finansal kriz birçok ülkede geniş kapsamlı reform politikalarına olan ihtiyacı ortaya çıkarmıştır. Ancak, reform uygulamalarının istenilen hızda gerçekleştirilememesi ve üretim göstergelerinin birçok ülkede yavaşlamaya işaret etmesi diğer bir risktir.

TÜRKİYE EKONOMİSİ GELİŞMELERİ

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Geçtiğimiz aylarda yaşadığımız gelişmeler ile Türkiye ekonomisinin makro temellerinin sağlam olduğuna bir kez daha hep birlikte şahit olduk. Etkili koordinasyon ile yerinde, zamanında ve doğru yönde aldığımız önlemler ile ekonomimize yönelik tehditleri başarılı bir şekilde bertaraf ettik.

2019-2021 dönemini kapsayan Yeni Ekonomi Programı (YEP) işte tam olarak bu anlayış içinde hazırlanmıştır. Bu Program ile kırılganlıklarımızı asgari seviyeye indirmeyi ve ekonomimizi geleceğe daha güçlü bir şekilde taşımayı amaçladık.

Ak Parti iktidarlarımız döneminde uyguladığımız makroekonomik politikalar ve hayata geçirdiğimiz yapısal reformlar sayesinde Türkiye ekonomisine genel anlamda istikrar kazandırdık ve ekonomimizi büyüterek ülkemizi bir üst lige yükselttik.

Genç nüfusa sahip ülkemizde, kadınlar başta olmak üzere, işgücüne katılım oranının yanında istihdam seviyesi de sürekli olarak artmaktadır. Zira devletimiz çalışanını, işçisini koruyan bir tavır sergilemektedir. Son birkaç yıldır ülkemize yönelik şoklara karşı istihdam

piyahasını desteklemek üzere Sayın Cumhurbaşkanımız öncülüğünde birçok tedbiri hayata geçirdik.

Küresel ekonomik şartların daha da zorlaştığı 2018 yılında, Yeni Ekonomi Programında da öngördüğümüz şekilde ekonomimiz dengelenme sürecine girmiştir. Kısa vadede büyümemizin yavaşlaması ancak akabinde gitgide daha da güçlenen bir ekonomik toparlanmanın sağlanması sürdürülebilir, dengeli ve sağlıklı büyüme hedeflerimizle uyumluluk arz etmektedir.

Sayın Başkan, Değerli Vekiller,

Üretim ve ihracat yapımızı düşük teknolojik yapıdan ısrarla orta-ileri teknolojik yapıya taşıma kararlığındaız. 2017 itibarıyla orta-ileri teknoloji ürünlerin toplam imalat sanayi ihracatımız içindeki payı yüzde 34,6'ya yükseltilmiştir. Ancak, küresel düzeyde daha rekabetçi ve daha büyük oyuncu olmamız için ileri teknoloji ürünlerin payının çok daha yüksek seviyelere çıkartılması gerektiğinin de farkındaız.

Yeniden dengelenme kapsamında enflasyonla mücadele de en önemli hedeflerimizden biridir. Yüksek enflasyonla yaşamının maliyetlerinin bilincindeyiz. Gerek yatırım ortamının iyileştirilmesi gerekse uluslararası rekabetçiliğimizin artırılması bağlamında enflasyonu düşürme mücadelemizde kararlı bir duruşa sahibiz. Bu hedefimiz doğrultusunda mümkün olan her türlü tedbiri almaya devam edeceğiz.

Devletin ekonomi alanında temel görevlerinden biri de serbest piyasa ekonomisinin verimli şekilde işlerliğini sağlamak üzere denetleyici ve düzenleyici uygulamalarla piyasa aktörleri arasındaki dengeyi korumak ve kollamaktır. Bunu sağlamak için iktidarımız gerekli tedbirleri kararlılıkla uygulamaktadır.

KAMU MALİYESİ

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Mali disiplinden taviz vermenin bedelini geçmişte fazlasıyla ödedik. Bizler, bu deneyimi bir daha asla yaşamamak üzere, bu alandaki tavrımızı kararlı bir şekilde sürdürmeye devam edeceğiz.

İktidarlarımız döneminde sürdürdüğümüz ihtiyatlı maliye politikaları, mali disipline verdiğimiz büyük önem, hayata geçirdiğimiz yapısal reformlar, kayıt dışılığı azaltma yönünde sürdürdüğümüz kararlı mücadele ile kamu mali dengelerimizde önemli iyileşmeler sağladık.

AK Parti iktidarları döneminde uygulanan başarılı ve ihtiyatlı maliye politikaları sayesinde faiz giderlerinin GSYH'ye oranı ciddi bir şekilde düşürülmüştür.

Faiz giderlerinin bütçe içindeki payı İktidarlarımız öncesinde yüzde 40'lar seviyesinde iken bu oranı 2019 yılında yüzde 12,2'ye düşürüyoruz. Diğer taraftan, 2002 yılında her 100 liralık vergi gelirin yaklaşık 86 lirası faiz ödemelerine giderken, 2019 yılında sadece yaklaşık 16 lirası faiz ödemelerine gidecektir.

2019 YILI BÜTÇESİNİN TEMEL ÖZELLİKLERİ

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Yeni Ekonomi Programı kapsamında bütçemizi, para politikasıyla eşgüdümlü olarak yürütecek; makroekonomik istikrarı koruma, mali disiplini sürdürme, cari dengeyi iyileştirme, enflasyonu düşürme, istihdamı artırma ve gelir dağılımını iyileştirme hedeflerimiz doğrultusunda uygulayacağız.

AK Parti iktidarlarının uygulamaya koyduğu bütçelerin en önemli özelliklerinden bir tanesi, daha önce de ifade ettiğim üzere bütçeden faize harcanan kaynakları azaltırken, doğrudan vatandaşlarımıza hizmet olarak yansıtacak sosyal desteklere, eğitime, sağlığa, tarımsal desteklere, mahalli idarelere ve yatırımlara ayrılan kaynakları sürekli artırmak olmuştur.

ÇALIŞMA HAYATI VE SOSYAL KESİMLERE SAĞLANAN DESTEKLER

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Sosyal yardımlar alanında yaptığımız çalışmalarla sosyal yardıma ve korunmaya ihtiyacı olan kesimlerimize yardım ve hizmetlerin sunulmasını, kimsesiz çocuklarımızın koruyucu, önleyici, eğitici hizmetlere ve aile sıcaklığını hissettirecek ortamlara kavuşmasını, engelli vatandaşlarımızın topluma sunulan tüm hizmetlerden yararlanmasını sağlamayı amaçladık.

Ak Parti iktidarlarımız döneminde çalışanlarımızın yaşam standartlarını sürekli gözeterek mali ve sosyal haklarında ciddi iyileşmeler ve kamu görevlilerinin aylık ve ücretlerinde enflasyonun üzerinde artış sağladık.

Yoksullukla mücadelede Dünyaya örnek olan başarılar elde ettik. Türkiye’de 2002 yılında yüzde 30 olan günlük 4,3 doların altında harcama düzeyi ile geçinen toplum kesimi oranını 2015 yılına gelindiğinde yüzde 1,58’e düşürerek dünyada yoksulluk oranlarını en fazla azaltan ülke olduk.

Sosyal yardım harcamalarının GSYH’ye oranını yaklaşık 3 katına çıkardık. Son 16 yılda ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza yaklaşık 283 milyar TL tutarında sosyal yardım yaptık.

Engelli bireylere eğitimde, sağlıkta ve istihdamda fırsat eşitliği sağlanması için önemli adımlar attık. 2002 yılından itibaren 2018 yılı Kasım sonuna kadar 382 bin engelli vatandaşımızın istihdamını sağladık.

İktidar olarak daima şehit yakını, gazi ve gazi yakınlarımızın yanında olduk. Bugüne kadar şehit yakını gazi ve gazi yakınlarından 24 bin 139 kişinin istihdamını gerçekleştirdik.

Sosyal yardım ve istihdam ağını güçlendirerek kadın ve gençlerimizin istihdamını destekledik. 2007-2017 yılları arasında kadın

istihdamımız 3 milyon 375 bin kişi arttı. Bu dönemde kadın istihdamını yüzde 63 oranında arttıran Ülkemiz OECD ve Avrupa Birliği üyesi 28 ülke arasında ilk sıraya yerleşti.

Türkiye, AB'ye aday ve üye ülkeler arasında toplam istihdamını 2007-2017 yılları arasında hem sayısal hem de oransal olarak en fazla arttıran ülke olmuştur.

EĞİTİM

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Bütçemizde en yüksek payı yine eğitime ayırdık. AK Parti iktidarları döneminde eğitime ayırdığımız kaynakların artmasıyla birlikte okullaşma oranları arttı, öğretmen ve derslik başına düşen öğrenci sayılarında önemli düşüşler sağlandı.

2018-2019 eğitim ve öğretim yılında resmî ve özel olmak üzere toplam 68 bin 471 okulumuzda tüm kademelerde 1 milyon 126 bin 851 öğretmen ve 17 milyon 658 bin 637 öğrencimiz ile eğitim ve öğretime devam ediyoruz.

Öğretmen başına düşen öğrenci sayımız; ilköğretimde 16'ya, ortaöğretimde de 12'ye düşmüştür. Ülkemizin tüm coğrafi bölgelerindeki öğretmen doluluk oranları birbirine yakın bir orana yükseltilmiştir.

Bugün itibarıyla üniversite sayımız 207'ye ulaşmıştır. Bundan sonraki çalışmalarımız niteliğin daha üst seviyelere çıkarılmasıdır.

GENÇLİK VE SPOR

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Gençlerimize yurt ve burs imkânlarını artırıyoruz. 2002 yılında 75 il ve 57 ilçede toplam 190 yurttan 182 bin yatak sayısı ile öğrencilerimize hizmet verilmekteydi. Bugün ise 81 il, 239 ilçe ve 4 adet KKTC'de olmak üzere toplam 781 yurttan yaklaşık 670 bin yatak sayısına ulaşılmıştır.

Yatırım ve kiralama programı dâhilinde 2021 yılsonuna kadar yurt kapasitemiz 881 bine ulaşacaktır. Yatırım programında 158 bin kapasiteli 181 adet yurt projesi bulunmaktadır.

2018 yılında aylık 470 TL olan burs/kredi miktarı, 2019 yılında aylık 500 TL olarak ödenecektir. 2019 yılında yüksek lisans öğrencilerine aylık 1.000 TL, doktora öğrencilerine ise bin 500 TL burs/kredi ödemesi yapılacaktır.

2003 yılından bu yana yürütülen yoğun çalışmalar neticesinde lisanslı sporcu sayısı 2018 yılı Aralık ayı itibarıyla 8 milyon 341 bine yükseltilmiştir.

SAĞLIK

Sayın Başkan, Değerli Vekiller

İktidar olarak sağlığa ayırdığımız kaynakları artırarak hem vatandaşlarımıza sunduğumuz sağlık hizmetinin kalitesini yükselttik hem de sağlık hizmetlerini her bir vatandaşımız için daha ulaşılabilir hale getirdik.

Sağlık hizmetlerimizde, sağlıkta gelişim, kalite ve sürdürülebilirlik odaklı olarak programlarımızı oluşturuyoruz.

Sağlıkta gelişmişlik endekslerinden olan anne ölüm oranı ve bebek ölüm hızı alınan önlemler sayesinde hızla düşürülmüş olup doğumda beklenen yaşam süresi ise 72,5'ten 78'e çıkmıştır.

Fonksiyonel ve modern mimari anlayışa sahip sağlık tesisleri inşa ederek vatandaşlarımıza yüksek standartlarda sağlık hizmeti sunumunu sağlamak amacıyla kamu-özel iş birliği ile Şehir Hastaneleri projelerini hayata geçirdik. Şu ana kadar Yozgat, Mersin, Isparta, Adana, Kayseri, Elazığ, Eskişehir ile Manisa'da Şehir Hastaneleri hizmete açtık.

ADALET VE İNSAN HAKLARI

Sayın Başkan, Değerli Vekiller,

Cumhuriyetimizin hukuk devleti niteliğinin her anlamda daha da güçlendirilmesi ve demokratik standartlarımızın yükseltilmesi için önemli çalışmalar yaptık.

Anayasa değişiklikleri yanında başta temel kanunlarımız olmak üzere tüm mevzuatımızı yeniledik. Türk Ceza Kanunu dâhil önemli temel yasaları ülkemizin ve çağın ihtiyaçları dikkate alınarak demokratik hukuk devletinin gereklerine uygun bir biçimde yeniledik.

Demokratik değerlere bağlı ve insan haklarına saygılı bir adalet sistemine sahip olduğumuz konusunda hiç kimsenin şüphesi olmamalıdır.

Adalet alanındaki vizyonumuzu “güven veren ve erişilebilir bir adalet sistemi” olarak belirledik. Adalet sistemimizin daha ileri noktalara taşınması, sistemin sürekli değişimi ve gelişimini gerektirmektedir.

2002 yılında adli yargıda 3 bin 581 olan mahkeme sayısını 2018 yılında 6 bin 489’a; idari yargıda 146 olan mahkeme sayısını 195’e çıkarttık.

Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin faaliyete geçmesiyle birlikte Yargıtay ve Danıştay’ın iş yükü azalmış ve uyuşmazlıkların daha etkin bir yargılama ile daha hızlı çözülmesi sağlanmıştır.

Ayrıca bodrum katlarında konumlanmış adliyeler yerine modern ve ihtiyaca cevap veren binalar inşa edilmiştir. 2002 yılından bugüne kadar toplam 253 adalet hizmet binasının inşaatı tamamlanmıştır.

KÜLTÜR VE TURİZM

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

AK Parti iktidarlarımız döneminde gerek doğal ve kültürel kaynaklarımızın korunması ve güçlendirilmesi, gerekse hizmet sektörüne yönelik yaptığımız yatırımlar neticesinde turizm sektörümüz en çok

istihdam sağlayan ve en çok dvız getiren sektrlerimizden birisi olmuştur.

Önümüzdeki dönemde sağlık turizmi, kiş turizmi, konferans ve fuar turizmi gibi alternatif turizm alanlarına daha fazla yönelerek ülkemizin sahip olduğu turizm potansiyelinden çok daha etkin bir şekilde faydalanabilmeyi hedefliyoruz.

2018’de yaklaşık 44 milyon turist ile geçen yılın turist sayısını daha da artıracadıız. Ancak ana hedefimiz turist sayısının yanı sıra turizm gelirlerini de artırmak olacaktır.

Turizmde pazar payımızı artırmak ve Türkiye için en doğru algıyı oluşturmak bakımından tanıtım faaliyetlerimiz çok önemli bir rol oynamaktadır. Bu doğrultuda turizmde Türkiye markasının yeniden yapılandırılması, 2019 yılı tanıtım faaliyetlerimizin merkezinde yer alacaktır.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri

"Milli teknoloji, güçlü sanayi" vizyonumuzla sanayimizin gücüne g katmak ve rekabeti artırmak için üretimde yapısal dönüşümü hızlandırıyor ve üretim reformunu ülke geneline güçlü ve dengeli bir biçimde yayıyoruz. "Yüksek Katma Değerli retim", "Sanayide Verimlilik Artışları", "Dijital Dönüşüm" ve "Bölgesel Kalkınma" olmak üzere dört temel stratejimizi hayata geçiriyoruz.

İhracatın temel sürükleyicisi sanayimizde ara malı ithalatını azaltmak üzere uçtan uca Yerlileşme Programını başlatıyoruz. Yerlileşme, teknoloji üretimi ve markalaşma yüksek katma değerli dönüşümün ana eksenleri olurken Ar-Ge ve inovasyon faaliyetleri ile desteklenecek. Bunu sağlamak için bireysel girişimci adayından büyük

şirketlere kadar herkese Ar-Ge ve inovasyon yapmaları için destek veriyoruz.

KOSGEB kanalıyla; KOBİ'lerimizi birçok alanda yerli ve milli sanayi için destekliyoruz.

TÜBİTAK vasıtasıyla birçok proje ve özel sektöre yönelik destek programları ile milli ve özgün teknolojilerin yanında olmaya devam ediyoruz.

Patent, marka ve tasarımların ticarileştirilmesine yönelik çalışmalarımız ivme kazandı. Marka başvurularında 2011'den bu yana yıllık 120 binin üzerinde başvuruyla Avrupa'da birinci sırada yer alıyoruz. Diğer taraftan 45 binden fazla başvuruyla tasarım alanında Avrupa'da ikinci sıradayız. Faydalı modellerle beraber değerlendirildiğinde 12 binin üzerinde yerli buluş başvurusuna ulaşıldı.

TARIMSAL DESTEKLEMELER

Sayın Başkan ve Değerli Milletvekilleri,

İktidara geldiğimizden bu yana tarımı öncelikli sektörlerden biri olarak gördük ve tarıma güçlü destek verdik.

Çiftçiye verilen destek miktarı yılsonu itibarıyla 14,5 Milyar TL'ye ulaşacaktır.

2019 yılında ise destek miktarımızı, bu seneye göre yüzde 10,7 oranında artırarak, toplam 16,1 Milyar TL'ye çıkarıyoruz.

Tarımsal kredi sübvansiyonu, müdahale alımları ve tarımsal KİT'lerin finansmanı da dahil tarıma toplamda 21,4 milyar TL'lik kaynak ayırıyoruz. Tarım sektörü yatırım ödenekleri dahil tarım sektörüne toplam 26,5 milyar TL kaynak aktarıyoruz.

Alan bazlı destekler kapsamında; mazot, kimyevi gübre, organik tarım ve iyi tarım uygulamaları, fındık üreticilerine yönelik destekler ile 5 dekar ve altındaki küçük aile işletmelerine destekler veriyoruz.

Gübre ve yemden alınan KDV'yi tamamen kaldırdık. Çiftçilerimize “mazotun yarısı sizden yarısı bizden” dedik; Mazot ve gübreye bugüne kadar, 17,3 Milyar TL destek verdik.

Ülkemiz için stratejik açıdan önemli ve arz açığı olan ürünleri destekliyoruz. Bu kapsamda çiftçilerimize 2003-2018 döneminde; toplam 33,8 Milyar TL fark (prim) desteği ödedik.

Hayvancılık destekleri kapsamında ise; 2003 yılından bugüne kadar; toplam 28 Milyar TL destek verdik.

ÇEVRE VE MAHALLİ İDARELER

Sayın Başkan ve Değerli Milletvekilleri,

Yerel hizmetlerin yerinde daha etkin ve kaliteli şekilde sunulabilmesi için iktidarımız döneminde mahalli idarelere hem daha fazla görev ve sorumluluk verdik hem de bütçeden ayrılan kaynağı artırdık. 2019 Yılı Bütçesinden yerel yönetimlere ayırdığımız toplam kaynak tutarı önceki yıla göre yüzde 28,4 artışla 93,6 milyar TL olmuştur.

Şehirlerimizi daha yeşil ve ferah yaşam alanları haline dönüştürmek, şehirlerimizin yaşam ve çevre kalitesini yükseltmek ve kimlikli yeşil şehirler oluşturmak üzere Millet Bahçeleri yapıyoruz.

İlk 100 günde 33 adet Millet Bahçesinde çalışmalara başlandı; bunlardan 5 adet Millet Bahçesi hedeflendiği şekilde tamamlandı ve malumlarınız olduğu üzere Kasım ayı içerisinde İstanbul Kayaşehir, Başakşehir, Baruthane, Çırpıcı ve Hoşdere Millet Bahçelerinin açılışı yapılmıştır.

Planladığımız projelerle hedefimiz ilk etapta kişi başına düşen yeşil alan miktarını İstanbul'da yüzde 10, Ankara'da yüzde 6 artırmaktır. Millet Bahçelerinin 81 ile yaygınlaştırılmasına ilişkin çalışmalarımız devam etmektedir.

TOKİ tarafından 2017 yılında 2 bin 92 Şehit ve Vazife Malulü ailesine ve 2018 yılında da bu güne kadar bin 364 Şehit ve Vazife Malulü aileye faizsiz konut kredisi verilmiştir.

ENERJİ

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Ak Parti iktidarı zamanında enerji sektöründe çok önemli ilerlemeler kaydettik. 2002 yılında 31 bin 846 Mega Watt olan elektrik enerjisi kurulu gücümüz, 2018 yılı üçüncü çeyrek sonu itibarıyla yüzde 177 artarak 88 bin 347 Mega Watt'a ulaşmıştır.

2002 yılında toplamda 5 şehrimize giden doğal gaz yılsonu itibarıyla 81 ilimizin tamamına ve 500'den fazla ilçe ve beldemize ulaştırılacaktır.

Rusya Federasyonu'ndan başlayarak Türkiye'nin alım terminaline ve devamında Ülkemiz üzerinden komşu devletler sınırına kadar uzanan her biri yıllık 15,75 milyar metreküp doğal gaz taşıma kapasitesine sahip iki hattan oluşan TürkAkım doğal gaz boru hatlarından birinin deniz altı boru döşeme işi tamamlanmış olup bu projenin 2019 yılı sonunda faaliyete geçmesi planlanmaktadır.

Akdeniz ve Karadeniz'deki hidrokarbon potansiyelinin keşfedilmesi için milli gemilerimiz ile detaylı sismik aramalar yürütüyoruz. Bu sismik aramalardan sonra derin ve sığ deniz sondajlarını da yine milli sondaj gemimiz ile yürütmek için 30 Ekim 2017 tarihinde temin edilen ilk milli sondaj gemimiz Fatih'i kullanıyoruz. Fatih'in yanı sıra ikinci sondaj gemimiz de 2019 yılı başında de portföyümüze dâhil olacaktır. Bu gemilerimiz ile Akdeniz ve Karadeniz'in her birinde ayrı ayrı sondajlar yapmak suretiyle petrol ve doğal gaz aramacılığında aktif bir strateji izleyeceğiz.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI

Saygıdeğer Başkan, Değerli Vekiller,

Ulaştırma, denizcilik ve haberleşme hizmetleri için 2003 yılından 2018 sonuna kadar yaklaşık 537 milyar TL harcama yaptık.

Ülkemizde bölünmüş yollarla birbirine bağlı il sayısı 6'dan 76'ya, bölünmüş yol uzunluğu 6 bin 101 kilometreden 26 bin 637 kilometreye, otoyol uzunluğu bin 714 kilometreden 2 bin 842 kilometreye çıkarıldı.

Tünel uzunluğu 9 kat artarak, 50 kilometreden 463 kilometreye çıkarılmıştır.

Yollarımızın standardının yükselmesi sayesinde yılda akaryakıt ve işgücü tasarrufundan 17,7 milyar TL'ye ulaşan ekonomik fayda sağlandı.

Ülkemizdeki Yüksek Hızlı Hat uzunluğu 1.213 kilometreye, bu hatlarda taşınan yolcu sayısı yaklaşık 44,1 milyona ulaşmıştır.

16 yıl içerisinde 11 bin 497 kilometrelik konvansiyonel hattın 10 bin 982 kilometresinin komple bakım ve yenilemesi yapılmıştır.

Bugüne kadar 289,4 milyonun üzerinde yolcunun taşındığı asırlık rüya Marmaray mega bir demiryolu projesi olarak vatandaşımızın hizmetine sunulmuştur.

Asya, Avrupa ve Afrika olmak üzere kıtaların ve köprülerin buluşma noktasında yer alan Türkiye'nin, Dünyanın en büyük havalimanlarından biri olacak yaklaşık 200 milyon yolcu kapasiteli İstanbul Havalimanı'nın 29 Ekim 2018 tarihinde hizmete açılmasıyla birlikte, havacılıkta Dünyada en önemli hub'lardan biri olma konumu güçlendirilmiştir.

Ülkemizin uzaydaki etkinliğini artırmak ve bu alandaki çalışmalarını hızlandırmak amacıyla Türkiye Uzay Ajansını kuruyoruz.

Denizcilik alanında; büyük Liman projelerimiz ile ticaretimizi desteklerken Kanal İstanbul projesi ile Dünya denizciliğinde önemli bir değişimin kapısını aralıyoruz.

- Tersane sayımız 37'den 78'e,

- Sektöre yapılan ÖTV desteği 6,86 milyar TL'ye,
- Türk sahipli gemi filomuz 571'den bin 511'e,
- Yat limanı sayımız 62'ye, yat bağlama kapasitemiz 8 bin 500'den 18 bin 545'e çıkarılmıştır.

GÜVENLİK

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Türkiye terörle mücadelede Sayın Cumhurbaşkanımızın önderliğinde önemli bir strateji değişikliğine gitmiştir. Terör örgütlerine karşı mücadelemiz “olay kaynaklı operasyon”dan “kesintisiz operasyon”a, savunmadan terörü kaynağından kurutma olarak tanımlayabileceğimiz yeni bir yapıya dönüşmüştür. Bu bağlamda mücadelemiz “terör bitene kadar bitmeyecektir.”

2018 içerisinde kırsalda sözde barınma ve üs bölgelerine 87 bin 699, şehir merkezlerinde ise PKK/KCK şehir yapılanmasına yönelik 6 bin 763 operasyon yapılmıştır.

2018 yılında 352 terörist teslim olmuştur. Bunların yanında 2018 yılında 152 teröristin aileleri ile görüşerek ikna yolu ile teslim olmaları sağlanmıştır.

Terör örgütünün üst düzey zaiyatları artmış, 2018'de 13'ü kırmızı kategoriden olmak üzere 104 sözde üst düzey terörist etkisiz hale getirilmiştir.

2017 yılı başından bu yana ülkemizde eylem yapamayan DEAŞ terör örgütüne yönelik olarak 2018 yılında bin 206 operasyonla, 2 bin 648 kişi gözaltına alınarak 854 kişi tutuklanmıştır.

Terör saldırıları içerisinde en kritik olanı, hiç kuşkusuz ülkesini korumak için Türk silahlı kuvvetleri envanterine verilen uçak, tank ve silahlarla, kendi devletine ve halkına acımasızca saldıran FETÖ terör

örgütüne mensup hainlerin 15 Temmuz günü girişmiş olduğu kanlı darbe girişimidir.

Bu yıl yapılan 21 bin 893 operasyonla 47 bin 778 kişi gözaltına alınmış, 9 bin 140 kişi tutuklanmıştır.

MİLLİ SAVUNMA

Sayın Başkan ve Değerli Milletvekilleri,

DEAŞ tehdidini ortadan kaldırmak, hudut güvenliğini sağlamak, Suriyeli göçmenlerin yurtlarına dönüşlerine yardımcı olmak ve bölgedeki sivillerin terör olaylarından zarar görmelerini engellemek maksadıyla Türk Silahlı Kuvvetleri desteğindeki Özgür Suriye Ordusu tarafından, 24 Ağustos 2016'da Fırat Kalkanı Harekâtı başlatılmış ve 29 Mart 2017 tarihinde tamamlanmıştır.

Fırat Kalkanı Harekâtını müteakip hem ülkemiz sınırlarının hem de Afrin bölgesinin istikrar ve güvenliğini sağlamak, bölgedeki teröristleri etkisiz hale getirmek ve bölge halkını teröristlerin baskı ve zulmünden kurtarmak maksadıyla 20 Ocak 2018'de Zeytin Dalı Harekâtı başlatılmış ve 18 Mart 2018'de Afrin ilçe merkezinde kontrol sağlanmıştır. Harekât kapsamında 4 bin 500'den fazla PKK/PYD/YPG/DEAŞ terör örgütü mensubu etkisiz hale getirilmiştir.

Öte yandan, Astana Mutabakatı gereği ateşkes ihlallerinin gözlenmesi maksadıyla İdlib Gerginliği Azaltma Bölgesi'nde; 12 gözlem noktası oluşturulmuş olup bu gözlem noktalarının inşaa faaliyetleri devam etmektedir. Bilindiği üzere İdlib'de gerginliğin azaltılması ve askerî bir müdahalenin önüne geçilmesi amacıyla 2018 Eylül ayında Tahran'da ve Soçi'de başarılı görüşmeler yapılmıştır.

Bedelli askerlik kapsamında; 635 bin 392 vatandaşımızın müracaat işlemi tamamlanmış, 67 bin 591'inin temel eğitimleri sona ermiştir.

SAVUNMA SANAYİ

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Türk Savunma Sanayiini geliştirmek için var gücümüzle çalışıyoruz. Bu çerçevede 2002 yılında göreve geldiğimizde yüzde 15'lerde olan yerlilik ve millilik oranını yüzde 65 seviyesinin üzerine çıkararak savunma sanayii alanında bağımsızlığımızı arttırdık.

Suriye'de gerçekleştirdiğimiz operasyonlarda ve terörle mücadele harekâtlarında kullanılan milli ve yerli ürünlerimiz de bu bağımsızlığın göstergesi niteliğindedir.

Savunma sanayimiz tasarlayıp ürettiği ve sahada kendisini ispatlayan ürünlerin ihracatı da yapılmaya başlanmıştır.

10 ATAK Helikopteri, 377 KİRPİ, 255 COBRA-2 ve 180 EJDER YALÇIN zırhlıları, Denizaltı Kurtarma Ana, Amfibi ve Kurtarma/Yedekleme gemileri, 8 silahlı, 12 silahsız İHA, 7 bin MPT-76 Milli Piyade Tüfeği güvenlik kuvvetlerimize teslim edilmiştir.

Sismik ve bilimsel araştırma gemisi Oruç Reis MTA' ya teslim edilmiştir. BORA, HİSAR-A ve HİSAR-O füzelerinin testleri başarıyla gerçekleştirilmiştir.

DIŞ POLİTİKA

Sayın Başkan ve Değerli Milletvekilleri,

Ülkemiz 2009 - 2018 yılları arasında 5 kıtada ve 54 ülkede, deprem, sel, kuraklık, kıtlık, yangın, aşırı yağışlar, kasırga ve iç karışıklıklar gibi afet ve acil durumlardan etkilenen insanlara yardım etmek üzere insani müdahale ve yardım çalışmaları gerçekleştirmiştir.

Bu çalışmalar kapsamında yapılan Türkiye'nin uluslararası sivil koruma ve insani yardım faaliyetleri için toplamda yaklaşık 2 milyar ABD Doları harcanmıştır. 2018 Küresel İnsani Yardım raporuna göre Türkiye, ülke içi ve sınır dışında yaptığı 8 milyar ABD doları insani yardımla, 2017 yılında en çok insani yardım gerçekleştiren ülke olmuştur.

Türkiye, son 16 yıldır hayata geçirdiği insani dış politikayla, hem bölgesinde, hem de tüm dünyada takdir toplayan bir ülkedir.

Özellikle “Dünya 5’ten büyüktür” tespitiyle küresel sistemin çarpıklıklarına Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi’nin yapısı üzerinden yönelttiğimiz eleştiriler ile getirdiğimiz teklifler, dünya çapında yankı bulmuştur.

Davos toplantısıyla sembolleşen, Filistinli kardeşlerimize yapılan zulümlere ve Kudüs’ün mahremiyetine yönelik saldırılara karşı gösterdiğimiz onurlu duruş da, ülkemizi farklı bir konuma taşımıştır.

Suriye ve Irak krizlerinde Türkiye’nin hiçbir ayırım gözetmeksizin tüm mazlumlara ve mağdurlara kapısını açması, özellikle Batı ülkelerinin ezberlerini bozmuştur.

Ülkemizdeki yabancıların toplam sayısı 4,7 milyona ulaşmıştır. Bunların 3,6 milyonu aşkını geçici koruma altındaki Suriyelilerdir.

Son haftalarda Paris başta olmak üzere çeşitli Avrupa şehirlerinde ortaya çıkan görüntüler, Batı’nın bu konulardaki çelişkilerini ve ikiyüzlülüğünü ortaya çıkarmıştır.

Türkiye, kendisine çizdiği fiziki sınırlarının çok ötesindeki gönül coğrafyasıyla, geleceğin rol modeli olma yolunda ilerlemektedir.

Güvenlik kaygılarını karşılayacak adımların, insani hassasiyetler korunarak da atılabileceğini, Suriye’deki operasyonlarımızla tüm dünyaya ispat ettik.

Bundan sonra da bölgemizde ve dünyada, ecdadımızın, tarihimizin, medeniyetimizin bize işaret ettiği insan odaklı politikalarımızı uygulamayı sürdüreceğiz.

Geçtiğimiz Ekim ayı başında, İstanbul’daki Suudi Arabistan Başkonsolosluğunda vahşice bir cinayete kurban giden gazeteci Cemal Kaşıkçı olayında hukuktan ve ahlaktan yana koyduğumuz tavır, bunun son örneğidir.

Türkiye'nin bu konuda ortaya koyduğu ilkeli tutum, tüm dünya tarafından takdirle karşılanmış, cinayetin üstünün örtülmesinin de önüne geçmiştir.

İnsanlık dışı bu olayın peşini, emri vereninden uygulayanına kadar tüm suçlular tespit edilip yargı önüne çıkartılana kadar bırakmayacağımızı burada bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Suriye meselesi, ülkemizin geleceği bakımından en hayati dış politika başlığı olarak, gündemimizdeki yerini korumaya devam ediyor.

Devlet ve millet olarak, mazlumlara ve mağdurlara gönlümüzü açarak, insanlık sınavını başarıyla vermiş olmaktan dolayı müsterihiz.

Tabii, ülkemizdeki sığınmacıların geri dönüşleri, ancak Suriye'nin yeniden huzura, güvene, istikrara kavuşmasıyla mümkündür.

Henüz kendi iç bütünlüğünü sağlayamamış olan Suriye'de operasyon yürüten ülkelere baktığımızda, bizim dışımızdaki ülkelerin böyle bir niyetinin olmadığını da görüyoruz.

Sınırlarımızın hemen yanı başına yerleştirilen terör örgütleri kullanılarak, Suriye krizinin ülkemize ihracı gayretleri, bizi bu meselede sahada fiilen var olmak mecburiyetiyle karşı karşıya bırakmıştır.

Türkiye, Fırat Kalkanı Harekâtında DEAŞ'ı büyük bir yenilgiye uğratmış, Zeytin Dalı Harekâtında da PYD üzerinden kurulan oyunu bozmuştur.

İdlib'te Rusya ile vardığımız ve İran tarafından da desteklenen mutabakat sayesinde, çok büyük bir insani kriz yaşanmasının önüne geçtik.

Şimdi de gündemimizde Fırat'ın doğusunda oluşturulmaya çalışılan terör koridorunu parçalamak vardır.

Bu meselenin çözümü için diplomatik yolları sonuna kadar zorluyoruz.

Ancak, bu yolların ülkemizi oyalama taktiğine dönüşmesi, Sayın Cumhurbaşkanımızın deyimiyle bizi bir kez daha “kendi göbeğimizi kendimizin kesmesine” mecbur bırakacaktır. Buna ilişkin tüm hazırlıklarımızı da yapmış durumdayız.

Diğer taraftan, Cenevre Sürecinin çıkmaza girmesi üzerine Astana’da başlatılan görüşmelerin siyasi çözüme dönüşmesi için her türlü gayreti gösteriyoruz.

Buradan bir kez daha, Suriye meselesinde kalıcı çözümün, ancak tüm kesimleri kucaklayan yeni bir Anayasa ve demokratik seçimlerle mümkün olduğunu ifade etmek istiyoruz.

Irak, mezhep kavgaları, siyasi çekişmeler ve çeşitli dış güçlerin müdahaleleri sebebiyle, kritik bir süreçten geçiyor.

Bu ülkenin toprak bütünlüğü ve siyasi birliği temelinde bir çözüm için her türlü katkıyı veriyoruz, vermeyi sürdüreceğiz.

Hem çok derin tarihi bağlarımızın olduğu, hem de çok önemli kültürel ve ticari ilişkilerimizin bulunduğu Irak’taki her gelişme, bizim için önemlidir.

Aynı şekilde, Kuzey Irak’ın bölücü terör örgütünden temizlenmesi konusunda da, Irak Hükümetiyle işbirliği içinde çok önemli çalışmalar yürütüyoruz.

Türkiye’nin, tüm güney sınırları boyunca uzanan Irak ve Suriye’deki hiçbir gelişmeye karşı duyarsız ve tepkisiz kalması mümkün değildir.

Irak ve Suriye’deki her hadiseye, devlet ve millet olarak beka meselemiz olarak bakıyoruz.

Bu anlayışla, siyasi, ticari, insani, diplomatik ve askeri tüm imkânlarımızı, güneyimizdeki coğrafyanın güvenliği için seferber etmekten kaçınmıyoruz.

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Güneyimiz gibi kuzeyimizdeki coğrafyada da sıkıntılı bir süreç yaşanıyor.

Rusya ile Ukrayna arasında bir süredir devam eden gerilim, bölge için risk teşkil etmektedir.

Türkiye, Kırım'ın Rusya tarafından ilhakını tanımamıştır, tanımayacaktır.

Ukrayna'nın toprak bütünlüğüne, egemenliğine ve istikrarına yönelik diğer saldırıları da tasvip etmiyoruz.

Karadeniz'in kuzeyindeki sorunların, barışçı yöntemlerle çözümü hususunda Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından taraflara telkinlerimizi her fırsatta yapıyoruz.

Tabii Türkiye'nin Rusya ile ilişkileri, Karadeniz'deki gelişmelerin çok ötesinde bir genişliğe ve derinliğe sahiptir.

Suriye'de elde ettiğimiz kazanımlarda, Rusya ile sağladığımız ortak anlayış birliğinin çok büyük katkısı vardır.

Yine, Akkuyu ve TürkAkım başta olmak üzere, ülkemiz için stratejik öneme sahip enerji projeleri konusunda da Rusya ile çok iyi bir noktaya gelmiş bulunuyoruz. S-400 gibi savunma projelerinde de önemli mesafeler kat ettik.

Yılda 20 milyar doları aşkın ticaret hacmimiz olan Rusya ile ilişkilerimizi yapıcı işbirliği temelinde geliştirmenin, hem ülkemizin, hem de bölgemizin çıkarlarına uygun olduğuna inanıyoruz.

Türkiye-Amerika ilişkileri, son dönemde çalkantılı bir süreçten geçiyor.

Esasen Amerika bizim çok uzun yıllar boyunca en önemli müttefikimiz olmuştur.

Ancak son dönemde bu ülkeyle, bilhassa PYD ve FETÖ terör örgütleri konusunda giderek derinleşen farklı yaklaşımlara sahip olduğumuzu görüyoruz.

Amerika'nın yaptırımları çerçevesinde yaşadığımız sorunlar, ilişkilerimizin bir başka sorunlu yönünü oluşturuyor.

Türkiye olarak, Amerika'dan beklentimiz, her alanda müttefiklik ruhuna uygun şekilde hareket etmesidir.

Karşımızda ülkemizin terör örgütleriyle yürüttüğü mücadelesine saygı duyan ve destek veren bir Amerika görmek istiyoruz.

Filistin ve Kudüs konusunda, İsrail'in hukuksuz ve ahlak dışı uygulamalarına destek olan değil, buna karşı çıkan bir Amerika, hiç şüphesiz bölgemizdeki sorunların çözümüne daha çok katkı sağlayacaktır.

Bunlar sağlandığı takdirde, Amerika eskisi gibi güvenilir bir ortak olmayı sürdürebilir.

Türkiye'nin, kendi hedefleri ve çıkarları doğrultusunda izlediği politikaların başka ülkelere karşı bir pozisyon olarak algılanması doğru değildir.

Dış politikamızın bir başka kadim meselesi de, Kıbrıs, Ege ve son dönemde tırmanan Doğu Akdeniz'deki hidrokarbon kaynaklarının paylaşımı sorunudur.

Türkiye'nin ne Kıbrıs'ta, ne Ege'de, ne de Doğu Akdeniz'deki hidrokarbon kaynakları meselesinde çıkarlarından en küçük bir taviz vermeyeceğini altını çizerek ifade etmek isterim.

Bilhassa Avrupa Birliği tarafından Őımartılan Yunanistan ve Kıbrıs Rum kesiminin, ÷lkemiz ve Kıbrıs T÷rkleri aleyhine atmaya çalıŐtıđı adımlara kesinlikle m÷saade edilmeyecektir.

Bu konudaki kararlılığımızı, diplomatik giriŐimlerimiz yanında, askeri g÷c÷m÷z ve enerji politikalarımızla da g÷steriyoruz.

Kıbrıs'ta kapsamlı öz÷m÷n tesisine yönelik olarak BM himayesinde s÷rd÷r÷len m÷zakereler, yarım asırdır devam etmektedir. Meselenin öz÷nde, Kıbrıs Rum tarafının, Kıbrıslı T÷rklerle siyasi eŐitlik temelinde ortaklık kurmaya ve siyasi g÷c÷ paylaşmaya yanaŐmaması yatmaktadır.

Kıbrıslı Rumların bu zihniyeti deđiŐmediđi s÷rece de m÷zakerelerden sonuç alınması ve Ada'da yeni bir ortaklığın tesisi m÷mk÷n olamayacaktır.

Bir kez daha altını çizerek belirtmek isterim ki, biz t÷m ÷lkelerle kazan-kazan temeline dayalı bir işbirliği arzu ediyoruz.

[SORULARA CEVAPLAR]

Őimdiye kadar birçok konuya cevap vermiş oldum. KonuŐmamı tamamlamadan ÷nce s÷re elverdiği ÷l÷de biraz ÷nce yapılan tenkit ve eleştiriler ile sorulardan kalanlarına cevap vermeye çalıŐacađım.

Bu düşüncelerle bir kez daha 2019 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2017 yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısının ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Görüş ve eleştirileriyle 2019 yılı bütçemizin oluşmasına katkıda bulunan, başta Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı olmak üzere üyelerine, tüm milletvekillerimiz ile bütçenin hazırlanmasında yoğun emeği geçen herkese teşekkür ediyorum, sizleri sevgi ve saygıyla selamlıyorum.